

20669 Mètodes i Tècniques d'Investigació en Comunicació de Masses II

Llicenciatures: Comunicació Audiovisual(Ob)
(5 crs.)
(3er. Curs, 5è Semestre)

Professor: Teresa Velázquez

Curs acadèmic 2000-2001

I) OBJECTIUS:

Donar els instruments teòrics, pràctics i de referència necessaris per a l'aplicació a la investigació en comunicació de masses amb la finalitat que l'alumne elabori un projecte d'investigació i desenvolupi el seu treball de curs corresponent.

II) PROGRAMA

TEMA I: Les tècniques d'anàlisi de dades.

1. Procediments per a l'anàlisi de les dades.
2. Elaboració del programa d'anàlisi.
3. L'execució del programa d'anàlisi.
4. Obtenció dels resultats.
5. Els diferents factors dels que depèn l'anàlisi de les dades.
6. Diferents tipus d'anàlisi de dades.

TEMA II La investigació de l'audiovisual.

1. Les demandes de les empreses de comunicació i de les institucions.
2. Els centres i instituts d'investigació en Espanya i en Europa.
3. Les publicacions i el servei Internet entorn a la investigació de l'audiovisual i de la comunicació europees i nord-americanes.

TEMA III La investigació en els mitjans.

1. La investigació en televisió: la investigació del consum, del producte i de la recepció.
2. La investigació a la ràdio: la investigació del consum, del producte i de la recepció.
3. La investigació en la indústria cinematogràfica: metodologies d'investigació en economia, sociologia i estètica del cinema.
4. La investigació en els productes multimèdia.

TEMA IV La investigació dels gèneres i formats audiovisuals.

1. Anàlisi dels gèneres de ficció.
2. Anàlisi dels gèneres d'entreteniment.
3. Anàlisi dels gèneres educatius i culturals.

TEMA V La investigació de continguts i formes narratives i retòriques dels productes audiovisuals.

1. Anàlisi del guió i del missatge audiovisual.
2. Anàlisi de l'estructura i funcions narratives.
3. La relació entre la audiència i la programació.
4. Anàlisi de la imatge audiovisual.
4. Anàlisi dels productes multimèdia.

TEMA VI La investigació pràctica en el mitjà audiovisual. (Opcions de treball d'investigació per als estudiants).

1. La investigació en mitjans. 2. Anàlisi de la producció, programació, formats, continguts i recepció de productes de ficció. 3. Anàlisi de la producció, continguts socials, efectes i recepció de programes infantils. 4. Anàlisi de la producció, programació, continguts, formats i recepció dels productes televisius d'entreteniment. 5. Anàlisi de la producció, formats, continguts de productes multimèdia.

III) BIBLIOGRAFIA

General

- AA/DD. Comunicación audiovisual. València, Generalitat Valenciana, 1991.
- AA/DD. Eurofiction 1998 primo rapporto sulla fiction televisiva in Europa. Roma RALVOPT, 1999. Ediciò a càrrec de Milly BUOANNO.
- AA/DD. Metodología para la investigación histórica de la prensa. Quaderns d'Història de la Comunicació Social, no. 8. Bellatera, UAB, 1988.
- AA/DD. La televisión que viene. Bilbao, Universidad del País Vasco, 1991.
- BUXÓ, M.J. i MIGUEL, J. de (eds.) De la investigación audiovisual. Barcelona, Proyecto A Edicions, 2000.
- CAFFAREL, C. i VELÁZQUEZ, T. (coords.) "Metodología de la investigación". (Área de trabajo I). Dins de: A.I.C.E. La investigación en la comunicación. III Simposio de la Asociación de Investigadores en Comunicación del Estado Español (A.I.C.E.). Madrid, AICE, 1992, pp. 21-123.
- CASETTI, F. i CHIO, F. di Cómo analizar un film. Barcelona, Ediciones Paidós, 1998.
- CASETTI, F. i CHIO, F. di Análisis de la televisión. Instrumentos, métodos y prácticas de investigación. Barcelona, Ediciones Paidós, 1999.
- GALINDO CÁCERES, Jesús (coord) Técnicas de investigación en sociedad, cultura y comunicación. México, Addison Wesley Longman, 1998.
- HUERTAS, A. Cómo se miden las audiencias en televisión. Barcelona, CIMS, 1998.
- IBÁÑEZ, Jesús (coord.) Nuevos avances en la investigación social I y II. Barcelona, Proyecto A Edicions, 1998.
- KRIPPENDORFF, K. Metodología de análisis de contenido. Barcelona, Paidós, 1990.
- JENSEN, K.H. La semiótica social de la comunicación de masas. Barcelona, Bosch Casa Editorial, S.A., 1997.
- JENSEN, K.B. i JANKOWSKI, N.W. Metodologías cualitativas de investigación en comunicación. Barcelona, Bosch, 1993.
- KING, Gary, KEOHANE, Robert O. i VERBA, Sidney El diseño de la investigación social. La inferencia científica en los estudios cualitativos. Madrid, Alianza Editorial, 2000.
- MORENO, A. La mirada informativa. Barcelona, Bosch Casa Editorial, S.A., 1998.
- NÖELLE-NEUMANN, E. La espiral del silencio. Barcelona, Paidós, 1995.
- PELTZER, G. Periodismo iconográfico. Madrid, Rialp, 1985.
- PROPP, V. Morfología del cuento. Madrid, Akal, 1985.
- SÁNCHEZ CARRIÓN, J.J. Manual de análisis de datos. Madrid, Alianza Editorial, 1995.
- SERRANO PÉREZ, Gloria Investigación cualitativa. Retos e interrogantes. I Métodos. II Técnica y análisis de datos. Madrid, Editorial La Muralla, 1988
- VELÁZQUEZ, T. Los políticos y la televisión. Aportaciones de la teoría del discurso al diálogo televisivo. Barcelona, Ariel, 1992.

- VELÁZQUEZ, T. "La interpretación del discurso cultural-comunicativo en los medios de comunicación". Dins de: A.I.C.E. La investigación en la comunicación. III Simposio de la Asociación de Investigadores en Comunicación del Estado Español (A.I.C.E.). Madrid, AICE, 1992b, pp. 31-34.
- VELÁZQUEZ, T. Televisión, discurso y cultura política. Barcelona, Gedisa, 2000.
- VILCHES, L. Manipulación de la información televisiva. Barcelona, Ediciones Paidós, 1995, 2a. ed.
- VILCHES, L. La televisión. Los efectos del Bien y del Mal. Barcelona, Ediciones Paidós, 1996, 2a. ed.
- VILCHES, L. Teoría de la imagen periodística. Barcelona, Ediciones Paidós, 1997.
- WIMMER, R.D. i DOMINICK, J.R. La investigación científica de los medios de comunicación. Una introducción a sus métodos. Barcelona, Bosch Casa Editorial, S.A., 1996, 1a. ed.

- Complementaria

- AA.DD. Anàlisi. Quaderns de comunicació i cultura, no. 9. Series TV. Bellaterra, Universitat Autònoma de Barcelona, 1985.
- ANDER-EGG, E. Técnicas de investigación social. Buenos Aires, Humanitas, 1987.
- BARBIERI, D. Los lenguajes del cómic. Barcelona, Ediciones Paidós, 1993.
- BARDIN, L. Análisis de contenido. Madrid, Akal, 1986, 21a. ed.
- CLEMENTE DÍAZ, M. "El análisis de contenido como técnica de investigación de la comunicación social". Dins de: A.I.C.E. La investigación en la comunicación. III Simposio de la Asociación de Investigadores en Comunicación del Estado Español (A.I.C.E.). Madrid, AICE, 1992, pp. 61-70.
- CHION, M. La audiovisión. Barcelona, Ediciones Paidós, 1993.
- CONSEJO NACIONAL DE TELEVISIÓN Estudios cualitativos de audiencia. Santiago de Chile, 1994.
- DIAZ NOSTY, B. Informe anual de la comunicación 1997-1998 estado y tendencias de los medios en España. Barcelona, Grupo Zeta, 1998.
- DURANDING, G. La información, la desinformación y la realidad. Barcelona, Paidós, 1995.
- ELLIS, R. i McCLINTOCK, A. Teoría y práctica de la comunicación humana. Barcelona, Ediciones Paidós, 1993.
- FLOCH, J.M. Semiótica, marketing y comunicación. Barcelona, Paidós, 1993.
- GARCIA FERRANDO, M., IBAÑEZ, J. i ALVIRA, F. (comps.) El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación. Madrid, Alianza, 1992.
- MARCE, F. Publicidad, mixtificación y adolescencia. Barcelona, Universidad de Barcelona, 1984.
- MAYNTZ, R., HOLM, K. i HÜBNER, P. Introducción a los métodos de la sociología empírica. Madrid, Alianza Editorial, 1980.
- NÖELLE-NEUMANN, E. Encuestas en la sociedad de masas. Introducción a los métodos de la demoscopia. Madrid, Alianza Editorial, 1980.
- PEARSON, J.C. Comunicación y género. Barcelona, Paidós, 1993.
- PRATKINS, A. i ARONSON, E. La era de la propaganda. Barcelona, Ediciones Paidós, 1994.
- WEIL, P. La comunicación global. Barcelona, Ediciones Paidós, 1992.

- Revistes especialitzades:

Anàlisi. Quaderns de comunicació i cultura.
Anuario FUNDESCO
Anuario El País
Communication
European Journal of Communication
NORDICOM
RAI.VQPT
TELOS
VERSUS

IV) DESENVOLUPAMENT DEL CURS

- a) Classes teòriques.
- b) Projecte d'investigació i realització de la investigació com a treball de curs.

V) AVALUACIÓ:

- a) Treball de curs obligatori
- b) Examen final.

